

Tað skulu breiðir herðar at bera góðar tíðir, sigur orðatakið og munnu hesi orð kunna sannast av nógvum fólkasløgum, eins og av einstaklingum.

Hetta orðatak er sagt okkum, so væl sum øðrum til ávaringar, og rennur einum til hugs, tí júst í hesum tíðum geva peningastovnar og aðrir frágreiðing, og siga sína hugsan um figgjjarstøðuna í samfelagnum.

Mangur man tí ógvast yvir, at í hesum fongríku tíðum mála teir eina dapra mynd av figgjjarstøðuni, og spyrja seg sjálfvan, hvussu vildi sæð út, um hetta var eitt av teimum sjei rak-árunum, sum lisið verður um. Hetta má haldast at vera løgið, tí vit hava havt størstu gullár í Føroya søgu.

Gullár, sum eru fruktir av skilagóðum lögum og figgjjarpolitikki undanfarin ár, tað vil siga undir leiðslu javnaðarfloksins.

Eftir øllum at døma, so hoyknað borgarligu herðarnir í politiskari ómegd, og harvið er alt

Jørgen Thomsen, tingmaður í Eystur-oyinni, skrivar

reppið jarðlagt.

Mong eru tey samfeløg, sum avskeplaðust, tá ið frægast skuldi staðið til. Tá misti fólkið mangan tamarhaldið á nýtsluni, og hitt sokallaða frægarar slagði gjørdi sær dalt av støðuni.

Um ikki stýrið tá við fastari hond heldur í teymarnar, ja so fer alt av lagi, henda fasta hondin saknast í stórum í dag, tí er tað, at so dúgliga verður ávarað.

Brotyingin í føroyska samfelagnum ferdi okkum burtur úr einari fátæksligari tíð — einum fátækdømi, sum eingin

ynskir aftur.

Vit hava sokallaðar góðar tíðir, og tá er torvurin eins stórvirki sterktum politiskum herðum, sum í teimum tíðum, tá ið figgjjar-kreppur gera vart við seg.

Sum øllum kunnugt, so hava teir ráðandi innan samgonguna roynt at ímynda eina frægari figgjargongd, men vert er at byta merki í, at hvørki teir figgjarkønu, ella peningastovnar, sum alment hava sagt sína hugsan, hava somu metan sum teir. Harafturimóti verður ávarað

Støðugt fleiri ávaringar ímóti borgarliga politikkinum

ímóti fërda figgjjar- og lögupolitikkinum, og um ikki verður traðkað á bremsurnar, verður neyvnan góður endi. Nakað soleiðis er niður-støðan hjá teimum.

Harafturat verður hildið, at peningurin meiri enn nakrantíð verður sugin úr almenna kassanum, fyrri síðan at fara yvir í ovurnýtsluna.

Hetta eru fruktir av tí figgjjarpolitikki, sum ferdur verður av teimum borgarligu, og sum teir eru blivnir ávaraðir ímóti frá fleiri síðum, eisini frá teimum trimum visu »Det rådgi-vende udvalg«.

Støðan er hon, at fólkið verður blindað av hesi »kunstigu« vælstoðu. Hetta eru lánir fjaðrar, sum gera at politisku eyguni daprast, so at torført er at fáa eyga á fërda figgjjarpolitikki. Tí verður so álvarsliga ávarað, áður enn koyrt verður útav, sum tikið verður til.

Upplýst verður at undir borgarliga stýrinum er almenna nýtslan økt ímillum 70-80%. Hendan øking verður figgjjað við størri skatta- og toll trýsti á vanliga fólkið í hesum samfelag. Uttanlandsskuldin er meir enn tvífaldað undir

hesum stýrinum. Hesum verður eisini ávarað ímóti.

Vert er at bita merki í, at hesar ávaringar verða skrivaðar, meðan ein borgarlig samgonga stjórnar samfelagnum, og meðan tað hava verið framúr fongríkar tíðir. Hetta verður sagt og skrivað, meðan teir ráðandi innan samgonguna royna at vísa á eina frægari figgjjarstøðu.

Samanumtikið má alt viðgerast og sigggjast út frá, at føroyska samfelagið hevur havt størstu inntøkuár, størstu gullár í søguni.

Tað er serstakliga í teimum fongríku tíðum, ið tað krevjast breiðir politiskir herðar, annars endar alt í óføri.

Ikki slepst undan spurninginum: Hvussu vildið føroyska lands-húsarhaldið sæð út, um tað vóru fallandi prisir og miðal ár til fiskiskap?

Jørgen Thomsen

Fiskimenn á feskfiskatrolarum við sviðið soð

Skipini fáa hægri rakstrarstudning, meðan fiskimenn ikki fáa tilsvarendi hægri manningarstudning

Føroya Fiskimannafelag hevur skrivað Føroya Løgtingi enn eitt bræv, har felagið ger vart við støðuna hjá fiskimonnum, nú lögtingsmáluni um studning til fiskivinnuna verða viðgjørð.

Brævið er soljóðandi:

Í samband við lögtingsmáluni um studning til fiskivinnuna fara vit fyrst at takka fyrri tað sum gingið er fiskimonnum á meti fyrst í uppskoti landsstýrisins og síðan í álitinum frá figgjjarnevndini.

Tað er nú so, at tá vit vanda okkum til tingið í málum sum hesum er tað ikki bert fyrri okkara egnu skuld. Tað er eisini fyrri at kunna leiðbeina tingið, so tað sum verður samtykt verður so rætt sum gjørligt. Vit arbeida jú

Óli Jacobsen, formaður í Føroya Fiskimannafelag hevur undirskrivað brævið

dagliga við hesum málum, og halda tí at okkara til-mælir eru so milkið væl undirbygd, at tey eiga at vera tikin við í málsviðgerðini í fullum álvara.

Viðvíkjandi hesum málunum sum so kunn

vit vísa til tað bræv, sum vit sendu tinginum í samband við 1. viðgerð, og síðan tað bræv og tey sjónarmið vit hava sett fram undir viðgerðini í figgjjarnevndini.

Tað er serstakliga eitt mál, sum vit vilja taka í aftur, og er tað málið um manningarstudning til fiskimenn á feskfiskatrolarum. Her er jú skotin upp ein hækking av rakstrarstudninginum til skipini, meðan einki er ætlað fiskimonnum. Vit fara at geva fylgjandi grundgevingar fyrri at vit halda hetta vera skeið, og tí eigur at verða broytt:

a. Sum vist hevur verið á fyrr vóru inntøkurnar í hesi vinnu í fjer góðar. Men í ár er lutvist hent tað, at avreiðingarprisirnir eru munandi lægri enn í fjer, og afturat hesum er veiðan munandi minni. Vit hava áður vist á, at fyrri fyrsta partin

av árinum vóru inntøkurnar við teimum smærru trolarum um 30% lægri enn tilsvarendi tíðarskeiði í ár. Í figgjjarnevndini lögdu vit eisini fram tøl, sum bendu á, at sjálvt í mun til 1982 er talan um eitt fall fyrri teir smærru trolararnar. Og her mugu vit minnst til, at sjálvt óbroytt inntøka í krónum er í veruleikanum eitt fall uppá 15%, tá hugsað verður um lönar- og pris-væksturinn í samfelagnum annars.

Vit vísa sjálvsagt ikki enn hvussu árið kann fara at roynast. Men vit vita, at veiðumøguleikarnir verða minni enn árinum frammanundan. Lutvist eru fleiri trolarar, lutvist er minkað um økini, har teir kunnu veiða, og ætlað markið fyrri toski og hýsu í veiðuni kann eisini bert minka um inntøkumøguleikarnar.

b. Tá rakstrarstudningurin bert verður veittur ávisum »biligum« fiskasløgum, og av hesum er upsi tað týðningarmesta, er tað uttan iva fyrri at elva til at veiða hesi fiskaslag, soleiðis at mink-

ast kann um veiðutrýstið á toski og hýsu.

Tað er uttan iva rætt, at tørvur er á eini slíkari broyting í veiðusamansetingini, sum bæði lögmaður og fiskimálaráðharri hava sagt seg vera hugaðar fyrri. Við galdandi prísnum og studninginum er tað vist ov attraktivt at veiða okkara dýrastu fiskasløg, og tørvur er at benda veiðuni eftir øðrum fiskasløgum. Nevnst kann í hesum sambandi, at so nógv er veitt av toski í mun til av upsa og øðrum bligum fiskasløgum, at virkini yvirhevar gjalda inn til grunnin, og skylda ráfiskagrunninum pening í mun til sum tað plagar at munandi fer úr grunninum.

Men hetta uppskot broytir avgjørt einki veiðumynstur. Skal veiðumynstrið broytast er neyðugt at tað loysir seg hjá teimum, sum eru við skipunum, at veiða ávis fiskasløg. At tað móguliga loysir seg hjá reiðaranum hevur sera litla ávirkan. Vil landsstýrið elva monnum at veiða t.d. upsa er neyðugt at tað skal

loysa seg hjá fiskimonnum at veiða hetta fiskaslag, og tað gerst bert við at veita ein prís v.m., so tað loysir seg. Og eftir øllum at døma er ikki eitt slíkt lutfall millum tað sum kann fáast burturúr at veiða t.d. upsa og tosk og hýsu, at hetta elvir til at veiða hetta fyrra fiskaslagið.

c. Har sum ein hevur størstu trupulleikar at siggja samanhang í hesum uppskotum er, at hildið verður neyðugt bert í tveir mánaðar, nevniliga februar og marts, at veita fiskimonnum endurgjald fyrri tann lækkaða avreiðingarprisin. Hesum taka vit sjálvsagt undir við, men vit hava trupulleikar við at siggja hvør grundgeving kann vera fyrri at veita endurgjald bert fyrri tveir mánaðar, sum vanliga eru teir bestu í árinum, men púra einki at veita fyrri restina av árinum, har royndirnar vísa bæði undanfarin ár og í ár, at inntøkan er munandi lægri. Vit meta sjálvsagt tørvin at vera størri t.d. fyrri restina av árinum

Framhald á síðu 8